

“PROGRESS AND PROMISE”

U Madridu je od 4. do 6. veljače 2010. uspješno održan još jedan Progress and Promise edukacijski samit pod nazivom “Personalising therapy, optimising outcomes”. Na skupu se okupilo oko 1600 reumatologa i dermatologa, koji su raspravljali o ključnim pitanjima s kojima se struka suočava u praksi. Skup su vodili profesor Paul Emery sa Sveučilišta u Leedsu (UK) i profesor Jörg Prinz, sa Sveučilišta Ludwig-Maximilians iz Münchena (Njemačka), a predavači na simpoziju su bili ugledni stručnjaci iz Europe i Sjeverne Amerike. Kroz predavanja i radionice razmijenjena su iskustva s ciljem pružanja što bolje terapije našim bolesnicima s upalnim reumatskim bolestima, a poglavito psorijatičnim artritisom te psorijazom, temeljena na znanstvenim spoznaja. Naglašena je važnost individualnog pristupa svakom bolesniku, jer se upravo personalizacijom terapije postižu najbolji rezultati. Na skupu su predstavljene nove EULAR-ove smjernice za liječenje reumatoidnog artritisa, koje će uskoro biti objavljene u časopisu *Annals of Rheumatic Diseases*, a raspravljano je i o recentnim smjernicama GRAPPA grupe za psorijatični artritis, uz preispitivanje strategije za implementaciju istih. Također, bilo je govora o utjecaju ranog otkrivanja i dijagnosticiranja spondiloartritisa, pregledani su i preispitani podaci o dugoročnoj sigurnosti i efikasnosti biološkog liječenja, a posebno je bilo riječ o

važnosti nacionalnih registara za evaluaciju sigurnosti i efikasnosti biološke terapije. Podaci iz registara koji se svake godine nadopunjuju osiguravaju ključne informacije u pogledu sigurnosti i vrijednosti biološke terapije za upalne reumatske bolesti. Također, oni pružaju nove spoznaje o potencijalnim razlikama među blokatorima TNF- α , ali i drugih bioloških lijekova, glede sigurnosti, učinkovitosti i ekonomske isplativosti.

Teme reumatoloških radionica, između ostalog, bile su: terapija na zahtjev u spondiloartritisima, teška kožna bolest u psorijatičnom artritisu, rano upućivanje reumatologu u ankilozantnom spondilitisu i kako odrediti liječenje u reumatoidnom artritisu.

Još jedna crtica koja nas je obradovala je da je na jednom od slajdova o bolesnikovoj perspektivi personalizirane terapije, među nekoliko europskih udruga reumatskih bolesnika bila navedena i Hrvatska liga protiv reumatizma.

Bilo je nadasve zanimljivo sudjelovati u događanju koje okuplja i povezuje reumatologe i dermatologe, te razmijeniti iskustva, posebno u području psorijatičnog artritisa. U svakom slučaju, još jedno korisno druženje, koje nam već petu godinu zaredom na visokoj znanstvenoj i stručnoj razini pomaže u pravilnoj evaluaciji biološke terapije s ciljem kvalitetnog ishoda liječenja.

prof.dr.sc. Simeon Grazio